

[Landbrugsministeren.]

spørgsmål op. Jeg skal ganske lade mange af de ord ligge, hvormed han gik ind på spørgsmålet om viljen og evnen til at skabe tillid og måden, vi har søgt at lægge det til rette for at køre disse ting igennem.

Det, der vel nok har mest interesse, er jo selve realiteten i sagen, den realitet, det ikke mindst er nødvendigt at trække op, efter at hr. Lysholt Hansen nu har sagt, at man ikke behøvede at nøjes med at skønne. Det giver mig anledning til ganske kort at ridse sagen op. Jeg tror, det er nødvendigt for at få den fornødne klarhed over, at der i denne sag kun var mulighed for at skønne, at vi ikke ved at træffe en aftale kunne regne os til de økonomiske virkninger et år frem.

Det kan ganske kort siges på den måde, at da regeringen ved sin tiltræden var stærkt interesseret i at holde prisniveauet i ro, optog vi forhandlinger med landbrugets organisationer om en midlertidig udsættelse af de prisforhøjelser, som landbruget havde ret til, eftersom hjemmemarkedspriserne ikke havde været reguleret siden midten af 1967. Resultatet af de forhandlinger, vi førte med landbruget, og som strakte sig over meget lang tid, blev, at landbruget erklærede sig rede til at stille krav om prisforhøjelser i hero indtil 1. marts 1969. Til gengæld skulle statskassen til landbruget udrede et beløb, som man på basis af et skøn — et skøn, der var udøvet af det økonomiske sekretariat, og som jeg tidligere her i folketinget har redegjort for — endes om at sætte til 125 mill. kr. Men i disse 125 mill. kr. skulle indgå det beløb, som skulle tilfalde de unge landmænd i henhold til den tilføjelse til loven af 6. juni 1968 om udlån til yngre landmænd, og som vi dengang skønnede eller regnede os frem til skulle udgøre 25 mill. kr., men som, uanset at vi havde foretaget disse beregninger på grundlag af handelsstatistikker og priser og antal ejendomme, der var omsat, nu ligger i nærheden af 33 mill. kr. Socialdemokratiet stemte for denne lov og var klar over, at pengene skulle tages ud af de 125 mill. kr.

Må jeg om det øvrige beløb sige, at dette jo ikke alene skulle være kompensation for at afstå fra at gøre brug af landbrugets

lovhjemlede ret til at forhøje hjemmemarkedspriserne, men der skulle også ved fastsættelsen af beløbet tages hensyn til landbrugets forringede økonomiske situation og dårlige likviditet. Derfor er en direkte sammenligning mellem de tal, der nu foreligger, og de tal, vi anlagde i vort skøn, vanskeligt at drage.

Hr. Lysholt Hansen siger nu, at folketinget ikke var vidende om de penge, der skulle tilføres dispositionsfonden, altså beløbet ud over det, der var gået til unge landmænd. Heroverfor vil jeg gerne have lov at pege på, at jeg i udvalget vedrørende momsloven på forespørgsel fra socialdemokratiske medlemmer oplyste, at de penge, landbruget skulle have ifølge aftalen, skulle gå til dispositionsfonden, og at jeg i udvalget vedrørende lovgivningen om unge landmænd, direkte forespurgt også af socialdemokratiske medlemmer, oplyste, at pengene kun skulle bruges i dispositionsfonden, og at jeg fik tilslutning fra de socialdemokratiske medlemmer i udvalget vedrørende unge landmænd til, at denne fremgangsmåde ville man kunne acceptere. Det skete i folketingsudvalget og ikke, som urigtigt anført af hr. Lysholt Hansen, her i folketingssalen. Socialdemokratiet har i to udvalg, to forskellige udvalg, såvel som i finansudvalget fået klarhed over de tanker og planer, som indgik i aftalen med landbruget, og derfor kan det ikke være rigtigt, når hr. Lysholt Hansen anfører, at socialdemokratiet var uvidende om dette. Jeg tror, han vil kunne få klarhed, hvis han henvender sig til sine partifæller, der sad i ovennævnte folketingsudvalg.

Når sagen nu atter drages frem her i folketinget, skyldes det, at monopoltilsynet kun har godkendt en forhøjelse af landbrugets hjemmemarkedspriser på ca. 60 mill. kr. på årsbasis i stedet for de af landbruget krævede ca. 100 mill. kr. I langt de fleste tilfælde har landbruget og monopoltilsynet i øvrigt været enige om sådanne beregninger, og når monopoltilsynet denne gang er kommet til et andet resultat end landbruget, skyldtes det, at tilsynet for første gang har ændret beregningsgrundlag, hovedsagelig for så vidt angår landbrugets effektivitetsfremgang. Havde man anvendt det tidligere beregningsgrundlag, ville man